

Ruch turystyczny w Pienińskim Parku Narodowym¹

Monitoring of tourist traffic in the Pieniny National Park

WITOLD WARCHOLIK¹, KAROL MAJEWSKI², KRZYSZTOF KISZKA²

¹*Zakład Turystyki i Badań Regionalnych, Instytut Geografii
Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie*

²*Studenckie Koło Naukowe Geografów Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie
ul. Podchorążych 2, 30-084 Kraków*

Abstract. The paper presents the results of tourist traffic monitoring carried out in the Pieniny Mts. over the period 2007–2009 by the Association of Geography Students at the Pedagogical University of Cracow. The study included a survey of 25,612 visitors and allowed to estimate the intensity of tourist traffic and its spatial variability in the Pieniny National Park, as well as to determine the main routes and the most popular marked paths within the Park. The questionnaires focused to determine the types and preferences of the visitors to the Pieniny Mts. The intensity of the tourist traffic in the PPN (2007–2009) reached 1.348 person per day (57 visitors/1 km² of PPN/day). The most popular routes in the PPN include the following sections: Przełęcz Szopka – Trzy Korony, Wymiarki – Limierczyki and Sokolica – Przełęcz Sosnow.

Key words: tourism, intensity of tourist traffic, surveyors, accommodation destinations, Szczawnica, Krościenko

WSTĘP

Badania ruchu turystycznego w Pienińskim Parku Narodowym (PPN), prowadzone przez Studenckie Koło Naukowe Geografów Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie w 2007, 2008 i 2009 roku, miały na celu określenie poziomu natężenia ruchu turystycznego i jego przestrzennych zmian, w tym wyodrębnienie odcinków szlaków najczęściej uczęszczanych przez turystów. Dodatkowo podjęto próbę pozyskania informacji dotyczących sylwetki i preferencji turystów odwiedzających PPN. Przeprowadzenie badań było możliwe dzięki statutowemu środkom Koła Naukowego

oraz uprzejmości władz Parku, które udostępniły studentom miejsce pod namioty i zaplecze gospodarcze na szkółce w Hałuszowej.

W sytuacji rosnącego wpływu masowej turystyki na środowisko przyrodnicze, w tym także na obszarach objętych prawną ochroną, jedną z pilniejszych potrzeb, wynikających z konieczności zarządzania ruchem turystycznym, jest monitorowanie presji turystycznej. Danych z obserwacji i monitoringu ruchu turystycznego w parkach narodowych dostarczają m. in. prace Czochońskiego (2000), Prędkiego (2004), Wieniawskiej-Raj (2007), Baścik i in. (2007) oraz Jastrzębskiego (2009). Według Matczaka (2002) poznanie klienta (wielkość, natężenie, struktura, zasięg ruchu turystycznego) jest podstawą do wypracowania odpowiedniej polityki

¹ Wybrane wyniki monitoringu prowadzonego w latach 2007–2009 przez SKNG UP w Krakowie.

udostępniania obszarów prawnie chronionych turystyce z jednoczesnym zabezpieczeniem ich przed zniszczeniem.

METODYKA

Badania przeprowadzono w trakcie obozów naukowych w lipcu w terminach:

- 16–29.07.2007 r. (w tym 8 dni pomiaru natężenia ruchu turystycznego),
- 14–28.07.2008 r. (6 dni pomiaru),
- 13–27.07.2009 r. (5 dni pomiaru),

czyli w okresach wakacyjnych, gdy zainteresowanie turystów PPN wzrasta. W trakcie prac prowadzonych w latach 2007–2009 weryfikowano warsztat metodyczny, co ze względu na charakter obozu studenckiego miało istotny aspekt poznawczy. Poniżej scharakteryzowano zalety i wady zastosowanych rozwiązań, wraz z oceną ich wpływu na efektywność prac i obiektywność uzyskiwanych wyników.

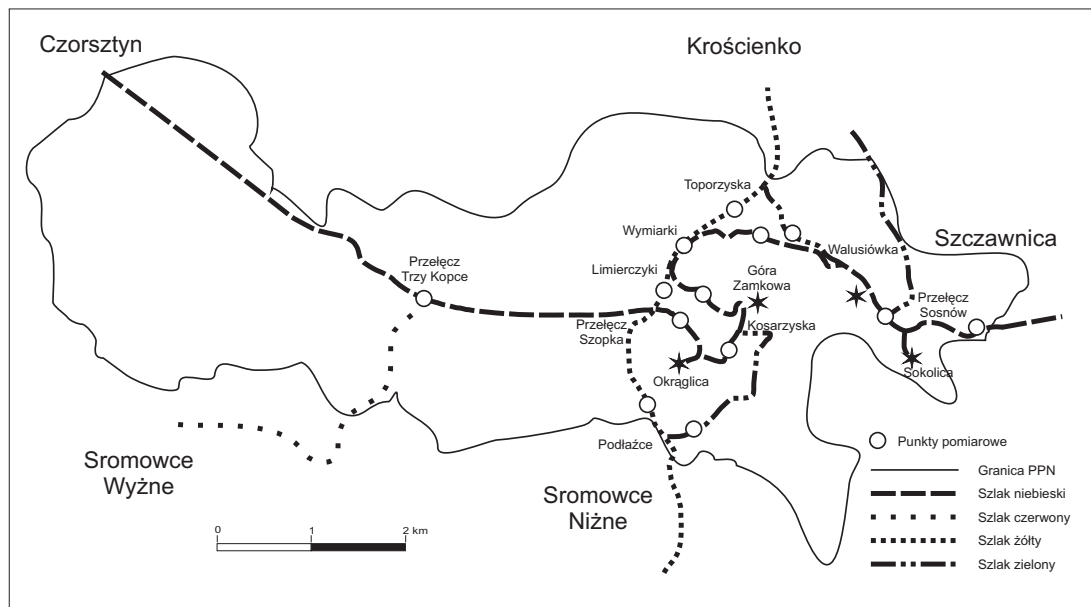
Monitoring natężenia ruchu turystycznego, którym objęto 25.612 turystów łącznie w trzech latach badań w trakcie 19 dni pomiarów, sprowadzał się do liczenia i określania kierunków przemieszczania się turystów na poszczególnych odcinkach szlaków w obrębie PPN. Po opracowaniu wyników uzyskanych z dziesięciu punktów pomiarowych w trakcie obozów w 2007 i 2008 r. zweryfikowano metodykę pomiaru natężenia ruchu turystycznego. W 2009 r. zwiększono liczbę miejsc pomiarowych. Punkty pomiarowe, na których w latach 2007–2008 odnotowano największe natężenie ruchu turystycznego, ulokowano nie w punktach krzyżowania się szlaków, lecz pomiędzy nimi. Rozmieszczenie pomiarowych na terenie PPN w 2009 r. ilustruje rycina 1.

Osoby rozmieszczone w punktach pomiarowych liczyły turystów przez siedem godzin na dobę w sposób ciągły w godzinach 9.00–16.00. Do kwestionariusza wpisywano w odstępach 15-minutowych kierunek przybycia i odejścia oraz liczbę turystów. Po upływie każdego kwadransa sumowano liczbę osób, która przeszła przez dany punkt pomiarowy. Dodatkowo w trakcie liczenia wyróżniano duże grupy (powyżej 10 osób) oraz grupy z przewodnikiem.

Zebrane trzyletnie doświadczenia w zakresie pomiarów natężenia ruchu turystycznego pozwalają wnioskować, iż metodyka prac, pomimo zaangażowania licznej grupy pomiarowych i ograniczenia badań do siedmiu godzin na dobę, ze względu na niskie koszty oraz specyfikę terenu PPN, jest wystarczająca do prowadzenia tego typu monitoringu. W przypadku niewielkiego parku narodowego, położonego w górach, do minimum ograniczone są czynniki takie jak wychodzenie w góry w godzinach wieczornych, czy też zbaczanie ze szlaków. Rozmieszczenie pomiarowych we wszystkich punktach węzłowych PPN daje kompletny obraz natężenia ruchu turystycznego na traktach dostępnych dla turystów, a zapis liczby turystów w przedziałach 15-minutowych gwarantuje wymaganą dokładność pomiarową.

Należy wyraźnie zaznaczyć, iż w przypadku Pienińskiego Parku Narodowego nie jest możliwe szacowanie natężenia ruchu turystycznego na podstawie biletów wstępu. Wstęp na teren Parku jest bezpłatny na mocy Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 92, poz. 880) i rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 maja 2005 r. Opłaty pobierane są jedynie za udostępnienie wybranych miejsc: na galerii widokowej na szczycie Trzech Koron i Sokolicy, na szlaku wodnym podczas spływu Dunajcem, w zamku Czorsztyn i pawilonie wystawowym w Krościenku n.D.

Odrębną grupę prac badawczych stanowiły badania ankietowe, zmierzające do określenia profilu turysty odwiedzającego PPN. W latach 2007–2009 badania ankietowe objęły próbę liczącą 752 respondentów, którzy wybierani byli spośród przechodzących turystów w odstępach obieranych na podstawie subiektywnej oceny natężenia ruchu turystycznego. Badania ankietowe przeprowadzono w pięciu punktach węzłowych, do których prowadziły szlaki bezpośrednio spoza obszaru Parku. Liczba przeprowadzonych ankiet, wyznaczona na podstawie danych z monitoringu, była proporcjonalna do wielkości natężenia ruchu turystycznego w danym punkcie. Badaniu poddano wyłącznie turystów wchodzących do Parku. W przypadku większej grupy (powyżej 10 osób) ankietowaniu podlegało maksymalnie trzy osoby.

Ryc. 1. Szlaki turystyczne i rozmieszczenie punktów pomiarowych na terenie Pienińskiego Parku Narodowego podczas badań w latach 2007–2009.

Tourist trails and survey points within the area of the Pieniny National Park over the research period 2007–2009.

Kwestionariusz zawierał 12 pytań, podzielonych na trzy grupy. Pierwsza z nich dotyczyła liczby dotychczasowych wizyt w Pieninach, miejsca noclegu oraz przewidywanego czasu pobytu. Kolejna część dawała wgląd w preferencje turysty: najważniejsze atrakcje turystyczne, ocenę bazy noclegowej, gastronomicznej i infrastruktury komunikacyjnej. W pytaniach oceniających respondent miał do dyspozycji pięciostopniową skalę. Grupa trzecia zawierała pytania o płeć, wiek, miejsce zamieszkania (województwo, miejscowość) i wykształcenie.

W związku z wątpliwościami, jakie nasunęły się po analizie wyników z kwestionariuszy z 2007 i 2008 roku, zweryfikowano warsztat metodyczny w trakcie pomiarów prowadzonych w 2009 r. Do ankietowanej grupy turystów włączono osoby poniżej 16 roku życia, ponadto wprowadzono zasadę losowego doboru respondentów. Co dziesiąta osoba przechodząca przez punkt wejściowy do Parku proszona była o wypełnienie ankiety. W przypadku osób niepełnoletnich ankieteryzy zadawali wyłącznie pytania z pierwszej i trzeciej grupy.

NATEŻENIE RUCHU TURYSTYCZNEGO

W ciągu trzech lat badań (2007–2009) natężenia ruchu turystycznego w wybranym tygodniu lipca, na terenie PPN przebywało przeciętnie 1.348 osób w ciągu doby, czyli 57 turystów/1 km²/dobę (Tab. I). Należy zaznaczyć, że w 2008 r. większość dni, na które przypadały badania, charakteryzowało się warunkami atmosferycznymi niesprzyjającymi pieszym wędrowkom (intensywne opady deszczu), co zaniżyło frekwencję zwiedzających w tym czasie. W badanym okresie liczba turystów odwiedzających PPN w dni weekendowe była większa niż w poszczególne dni powszednie.

Największa liczba turystów decydowała się na wejście na Trzy Korony z Przełęczy Szopka – średnio 1.129 osób/dobę. Ten odcinek szlaku jest najbardziej eksploatowanym w Parku. Często uczęszczanymi traktami turystycznymi były także: odcinek żółtego szlaku między punktem Wymiarki i Limierczyki, Sokolica – Przełęcz Sosnów oraz Szczawnica – Sokolica (Tab. I).

Na wszystkich powyższych odcinkach przekroczone zostały wartości, wyliczonej przez

Tabela I. Dobowe natężenie ruchu turystycznego w Pienińskim Parku Narodowym w latach 2007–2009.
The intensity of tourist traffic in the Pieniny National Park (person per day) in the period 2007–2009.

Miejsce Location	Liczba osób/1 dobę Person/day			Średnia za 2007–2009 Average 2007–2009
	16–29.07.2007	14–28.07.2008	13–27.07.2009	
Pieniński Park Narodowy	1.408 (60 osób/1 km ²)	1.160 (49 osób/1 km ²)	1.477 (63 osób/1 km ²)	1.348 (57 osób/1 km ²)
Przełęcz Szopka – Trzy Korony	1.200	948	1.238	1.129
Wymiarki – Limierczyki	1.000	720	1.071	930
Sokolica – Przełęcz Sosnów	500	350	700	517
Szczawnica – Sokolica	270	240	390	300

Celichowskiego (1977), dopuszczalnej dziennej chłonności ruchu turystycznego. Na statystykę turystów odwiedzających PPN duży wpływ ma bliskość kulminacji Trzech Koron i Sokolicy, co znajduje potwierdzenie w danych PPN, opartych na liczbie biletów sprzedanych przy wejściach na platformy widokowe (Analiza opisowa... 2008, 2009, 2010). Na platformę Trzy Korony weszło w latach 2007–2009 kolejno: 101.278, 98.723 i 111.765 turystów. Analogiczne dane z punktu sprzedaży biletów pod Sokolicą to: 43.543, 40.737 oraz 47.582 osoby.

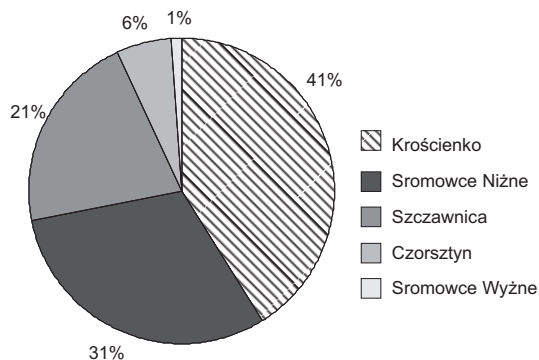
Najmniej popularne wśród turystów odcinki szlaków w Pienińskim Parku Narodowym przebiegały przez punkt Przełęcz Trzy Kopce, a także na odcinku zielonego szlaku z Polany Walusiówka do punktu granicznego PPN – Toporzyska. Przykładowo na wędrowkę zielonym szlakiem na tym odcinku decydowało się w 2009 r. średnio 112 turystów w ciągu dnia. Z kolei niebieskim szlakiem z Przełęczy Trzy Kopce w stronę Zbiornika Czorsztyńskiego poruszało się w 2009 r. dziennie średnio 155 turystów. Jeszcze mniejszy ruch zanotowano na szlaku czerwonym, biegnącym w kierunku Sromowiec Wyżnych – tylko 45 osób dziennie. Dane dla tych odcinków stanowią potwierdzenie statystyk z 2007 i 2008 r.

Monitoring pozwolił także na określenie przestrzennego rozkładu wejść turystów na teren PPN. Za najpopularniejsze należy uznać wejście do Parku z Krościenka, na które zdecydowało się średnio 601 osób dziennie (2009). Stanowi to aż 41% ogólnej liczby wejść do PPN, w udziale tym

zawierają się przede wszystkim turyści wchodzący do Parku żółtym i zielonym szlakiem przez punkt Toporzyska, ale także idący zielonym szlakiem wzdłuż Dunajca na Przełęcz Sosnów. Docelowo ta grupa turystów zmierza głównie na Trzy Korony i Sokolicę.

Na drugim miejscu pod względem liczby wejść do Parku plasują się Sromowce Niżne (średnio 454 os./dobę w 2009 r.) z 31% ogółu wejść. Sromowce Niżne, z których wychodzą szlaki na Trzy Korony przez Polanę Kosarzyska lub Wąwóz Sobczański, swoją wysoką pozycję w generowaniu liczby turystów wchodzących zawdzięczają bliskości głównej atrakcji Parku – punktu widokowego na Okraglicy oraz obecności przejścia granicznego Sromowce Niżne – Czerwony Klasztor.

Interesującym jest fakt, że dopiero na trzecim miejscu pod względem liczby wejść na teren PPN znajduje się największy ośrodek turystyczny regionu – Szczawnica, z której wchodzi na teren PPN zdecydowanie mniej osób niż z Krościenka – średnio 309 os./dobę, czyli 21% ogółu wejść (2009). Ze Szczawnicy na teren Parku wejść można niebieskim szlakiem, prowadzącym bezpośrednio na Sokolicę, po pokonaniu naturalnej bariery rzecznej płaskodenną łądzą. Fakt ten istotnie wpływa na liczbę turystów zainteresowanych wejściem do PPN. W opinii respondentów istotną rolę odgrywa także odległość, która dzieli Szczawnicę od najbardziej popularnych w Pieniach Trzech Koron. Należy przyjąć, że to właśnie Trzy Korony, na które prowadzą o wiele krótsze

Ryc. 2. Najpopularniejsze miejsca wejść turystów na teren Pienińskiego Parku Narodowego.

The most popular places to visit in the Pieniny National Park.

szlaki, m.in. z Krościenka i Sromowców Niżnych, a nie Sokolica, stanowią dla większości turystów główny punkt docelowy wycieczek.

Pozostałe dwa ośrodki – Czorsztyn i Sromowce Wyżne, z najsłabszą infrastrukturą noclegową i znacznymi odległościami od głównych atrakcji Parku, nie odgrywają znaczącej roli w generowaniu liczby turystów wchodzących na jego teren. Na wejście z Czorsztyna zdecydowało się w lipcu 2009 r. średnio 6% ogólnej liczby wchodzących do PPN, a ze Sromowiec Wyżnych odpowiednio 1%.

Badania wykazały, że największa liczba turystów wchodzi na teren PPN pomiędzy godziną 11.00 a 12.00, a naturalnym wydaje się być trend opuszczania Parku w godzinach popołudniowych.

SYLWETKA TURYSTY

Ankietyzacja 752 turystów pozwoliła na określenie przybliżonej sylwetki osób przemieszczających się w obrębie Pienińskiego Parku Narodowego. Wyniki 157 ankiet z lipca 2009 r., według zmodyfikowanej metodologii, skorelowano z badaniem respondentów z lat 2007 i 2008.

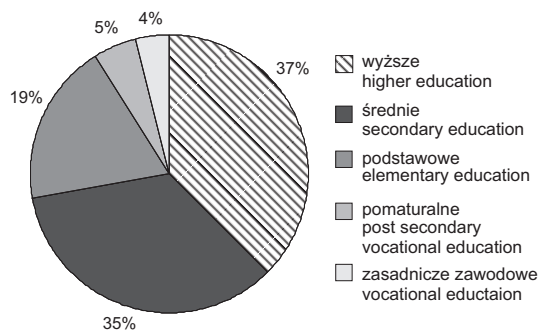
Wiek, wykształcenie, zamieszkanie

Średni wiek turystów, którzy odwiedzili PPN w lipcu 2009 r., wynosił 32 lata. Najstarsza osoba miała 70 lat a najmłodsza 3 lata. Podobnie jak

w roku 2007 i 2008 nie zaznaczyła się wyraźna dominacja którejkolwiek grupy wiekowej.

Turyści legitymujący się wykształceniem wyższym stanowili w 2009 r. 38% respondentów, a pozostali kolejno: średnim 35%, zasadniczym zawodowym 4%, pomaturalnym 5% i podstawowym 19%. Wysoki udział ankietowanych turystów z wyższym wykształceniem znalazł potwierdzenie w danych z 2007 i 2008 r.

Turyści pochodzili głównie z województw: małopolskiego, śląskiego, mazowieckiego i łódzkiego, z których to rejonów respondenci stanowili łącznie ponad 50% całej zbadanej populacji. Ankietowani z dwóch ostatnich wymienionych województw notowali znaczne udziały, głównie w dniach weekendowych. Analiza pytań ankietowych dotyczących częstości przyjazdów w Pieniny wskazuje, że w latach 2007–2009 respondenci odwiedzający Pieniny po raz piąty lub częściej, przeważali z województwa małopolskiego. Stanowili oni większość także we wszystkich badanych okresach czasu wśród turystów przyjeżdżających w Pieniny tylko na jeden dzień. Respondenci ze wskazanych wyżej województw: śląskiego, mazowieckiego i łódzkiego spędzali w Pieninach większą liczbę dni. W grupie tej deklaracje jednodniowego pobytu dotyczyły osób przebywających na dłużej w okolicznych regionach turystycznych – głównie w Tatrach, Pogórzu Spisko-Gubałowskim i Beskidach.

Ryc. 3. Wykształcenie turystów odwiedzających Pieniński Park Narodowy.

Educational background of tourists arriving at the Pieniny National Park.

Wykorzystanie bazy noclegowej

W monitoringu prowadzonym w lipcu 2009 r. duży nacisk położono na poznanie wpływu rozwinięcia bazy noclegowej, gastronomicznej, dostępności komunikacyjnej oraz zróżnicowanie ruchu turystycznego w Parku, jak i preferencje turystów. W badanym okresie najliczniejsza grupa turystów (61%) wybrała zakwaterowanie w Krościenku oraz Szczawnicy, przy minimalnej przewadze pierwszej miejscowości. Jest to o tyle ciekawe, że Szczawnica dysponuje zdecydowanie większą bazą noclegową. Inwentaryzacja wykazała, że baza noclegowa Krościenka reprezentowana jest przez 72 placówki noclegowe, spośród których największy udział stanowią kwatery prywatne (81%). W Szczawnicy znajduje się 129 obiektów noclegowych, również z przewagą kwater prywatnych (78%). Należy wnioskować, że w Szczawnicy przebywają głównie wczasowicze, którzy mniej chętnie decydują się na piesze wędrówki w obrębie PPN.

W wynikach ankiet zauważalny jest stopniowy wzrost popularności bazy noclegowej w pozostałych miejscowościach leżących blisko granic Parku. W 2007 r. bazę noclegową w Sromowcach Niżnych i Wyżnych oraz Czorsztynie wybrało łącznie 25% turystów odwiedzających Park, podczas gdy w roku 2009 r. – 39%. Baza noclegowa Czorsztyna w 2009 r. składała się z 42 placówek noclegowych, spośród których 81% stanowiły kwatery prywatne. Także w przypadku Sromowiec Niżnych zaznaczył się dominujący udział kwater prywatnych – 91% w obrębie 54 placówek noclegowych miejscowości.

Zdecydowana większość turystów korzystających z noclegu w rejonie PPN w 2009 r. odnotowała pobyt minimum trzydniowy. Turyści, którzy zdecydowali się na pobyt powyżej siedmiu dni, najczęściej wybierali Szczawnicę, podobnie jak w latach poprzednich.

Wykazano, że większość turystów w 2009 r. (54%) wybierała kwatery prywatne jako miejsce noclegu, a 1/5 turystów decydowała się na zakwaterowanie w pensjonatach.

W dniach, w których prowadzono inwentaryzację bazy noclegowej, odnotowano różny stopień obłożenia miejsc noclegowych w poszczególnych

miejscowościach, wynikający ze zróżnicowanych cen wynajmu oraz standardu wyposażenia i oferowanych usług. Najwięcej miejsc zajętych było w Szczawnicy (84%), przy czym maksymalnym obsadzeniem miejsc przez turystów cechowały się głównie sanatoria i całkowicie zajęte pola namiotowe. Znacznym udziałem miejsc zajętych (76%) cechował się Czorsztyn, z kolei najwyższe odsetki miejsc wolnych stwierdzono w Krościenku (58%), Sromowcach Niżnych (48%) oraz Wyżnych (45%).

Preferowany przez turystów rodzaj zakwaterowania zależał od ich wieku. We wszystkich przedziałach wiekowych większość osób korzystała z kwater prywatnych, przy czym zaznaczyła się tendencja rosnąca udziałów tego typu noclegu wraz z wiekiem zakwaterowanych osób. Z pensjonatów w największym stopniu korzystali turyści w przedziale wiekowym 30–39 lat, a w najmniejszym – osoby w wieku do lat 19. Osoby młodsze (do lat 29) jako jedyne decydowały się na nocleg w szkole. Nocleg pod namiotem wybierały osoby we wszystkich przedziałach wiekowych z wyjątkiem osób starszych (powyżej 49 lat). Domy letniskowe stanowiły natomiast popularne miejsce zakwaterowania wśród turystów w wieku 40–49 lat.

Wykazano również, iż obok wieku, również poziom wykształcenia wpływa na preferencje turystów w zakresie miejsca ich zakwaterowania. Przykładowo, wspomniana wyżej istotna statystycznie grupa osób z wyższym wykształceniem, preferowała noclegi w pensjonatach, dodatkowo miała niewielki udział w ogóle turystów korzystających z pól namiotowych. Stanowiła ona największy odsetek wśród turystów korzystających z noclegów w Sromowcach Niżnych i Wyżnych oraz Czorsztynie, natomiast najniższy w Szczawnicy.

Opinie turystów

Wyniki badań ankietowych pozwoliły na reestrację ocen bazy noclegowej i gastronomicznej, infrastruktury transportowej oraz dostępności komunikacyjnej otoczenia PPN. Zdecydowana większość turystów oceniła bazę noclegową rejonu pienińskiego jako dobrą bądź bardzo dobrą. Dostępność bazy gastronomicznej w otoczeniu

PPN niemal połowa turystów (49%) oceniła jako dobrą (bardzo dobrą 31%), a najniższą notę wystawiło zaledwie 5% ankietowanych. Odpowiedzi wskazujące na słabą dostępność bazy gastronomicznej pojawiły się głównie wśród turystów zakwaterowanych w Czorsztynie, Sromowcach Niżnych i Wyżnych. Najlepsze oceny otrzymała Szczawnica, w przypadku której odnotowano najwyższy procent ankietowanych wskazujących na bardzo dobrą dostępność bazy gastronomicznej.

Nieco ponad połowa ankietowanych turystów oceniła jakość infrastruktury transportowej i dostępność komunikacyjną Pienin jako dobrą (bardzo dobrą 14%). Ocena negatywna pojawiła się u 11% ankietowanych. Odpowiedzi wskazujące na złą jakość infrastruktury drogowej i dostępność komunikacyjną Pienin pojawiły się u turystów zakwaterowanych we wszystkich analizowanych miejscowościach, przy czym ocenę najniższą (bardzo źle) wystawili jedynie turyści korzystający z bazy noclegowej w Czorsztynie. Warto w tym miejscu przypomnieć, iż dokonane analizy połączeń komunikacyjnych dla poszczególnych miejscowości pienińskich wskazywały właśnie na najmniejszą ich liczbę w Czorsztynie.

PODSUMOWANIE

Monitoring ruchu turystycznego w Pienińskim Parku Narodowym, prowadzony przez Studenckie Koło Naukowe Geografów Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie w latach 2007–2009 pozwolił na określenie poziomu natężenia ruchu turystycznego i jego przestrzennych zmian, w tym wyodrębnienie odcinków szlaków najczęściej uczęszczanych przez turystów oraz nakreślenie przybliżonej sylwetki turysty odwiedzającego PPN.

W badaniach z zakresu turystyki masowej istotną kwestią jest obrazowanie zmian i tendencji, dlatego Koło Naukowe podjęło się kontynuacji prac badawczych w PPN w kolejnych latach. Pozyskane wyniki monitoringu natężenia ruchu turystycznego zostaną m.in. zestawione w celach porównawczych z bazami danych rejestrowanych od października 2009 r. przez pracowników PPN, w oparciu o cztery urzędzenia do zliczania osób. Rejestratory zamontowano przy Drodze Pienińskiej i ruinach zamku Pieniny oraz przy szlakach

doprowadzających do punktów widokowych na Sokolicy i Trzech Koronach (Analiza opisowa... 2010).

Autorzy mają świadomość, iż stopniowe wprowadzanie zmian metodycznych zaowocuje większą rzetelnością zbieranych danych oraz ich szerszym wykorzystaniem. Efektem trzech lat obozów naukowych jest także zebranie doświadczeń w pracach terenowych, co wpisuje się w realizację statutu organizacji.

Lista studentów wykonujących pomiary w ramach obozów naukowych SKNG UP w Krakowie w obrębie PPN w latach 2007–2009:

Marcin Baranowski, Urszula Biernat, Joanna Cwiakała, Joanna Daniel, Natalia Figórska, Justyna Gąsiorek, Angelika Hyciek, Natalia Izworska, Renata Jania, Małgorzata Józefiak, Marek Kasperski, Ewa Kida, Krzysztof Kiszka, Grażyna Klimek, Sabina Kłosowska, Mariusz Krukar, Jadwiga Kuchta, Jakub Kurnik, Maciej Kurowski, Konrad Leja, Tomasz Lewik, Maciej Liro, Agnieszka Lompart, Elżbieta Lubasińska, Krzysztof Majchrzak, Karol Majewski, Ewelina Rak, Łukasz Różycki, Marcin Semczuk, Ewelina Senderek, Beata Sęp, Dorota Stachurska, Bartłomiej Stańczyk, Magdalena Ślęzak, Karolina Świder, Szymon Tarkowski, Anita Trojak, Dariusz Warchoł, Maciej Wojtas, Kamil Woźniak, Dorota Żuchowska.

Opiekunowie SKNG UP: dr Witold Warcholik, dr Krzysztof Wiedermann.

PIŚMIENNICTWO

- Analizy opisowe działalności Pienińskiego Parku Narodowego za lata 2007, 2008, 2009. — Pieniński Park Narodowy, Krościenko n.D. 2008, 2009, 2010, msk. [Biblioteka PPN]
- Baścik M., Czubernat S., Pociask-Karteczka J. 2007. Tendencje ruchu turystycznego na obszarze TPN w latach 1993–2006. [W:] J. Pociask-Karteczka, A. Matuszyk, P. Skawiński (red.), Stan i perspektywy rozwoju turystyki w TPN. — Studia i Monografie AWF, nr 46, AWF-TPN. Kraków–Zakopane, ss. 121–130.
- Celichowski A. 1977. Studium Chłonności turystycznej. [W:] Plan ogólny przestrzennego zagospodarowania Pienińskiego Parku Narodowego. Prace studialne i problemowe. — Biprolas, Warszaw, msk. [Biblioteka PPN]
- Czochoński J. 2000. Ruch turystyczny w Tatrzańskim Parku Narodowym. [W:] J. Partyka (red.) Użytkowanie parków

narodowych. Ruch turystyczny – zagospodarowanie – konflikty – zagrożenia. — *Ojcowski Park Narodowy, Ojców*, ss. 385–403.

Jastrzębski C. 2009. Ruch turystyczny w Świętokrzyskim Parku Narodowym. — *Studia i Materiały Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej*, **11**(4): 199–205.

Matczak A. 2002. Metodyka badań ruchu turystycznego na obszarach chronionych. [W:] J. Partyka (red.), *Użytkowanie turystyczne parków narodowych*. — *Ojców*, ss. 17–22.

Prędko R. 2004. Dynamika ruchu turystycznego na szlakach pieszych Bieszczadzkiego Parku Narodowego w latach 2002–2003. — *Roczniki Bieszczadzkie*, **12**: 261–282.

Wieniawska-Raj B. 2007. Dynamika ruchu turystycznego w Karkonoskim Parku Narodowym. [W:] J. Stursa, R. Knapik (red.), *Geoekologické problémy Krkonoš*. — *Sborn. Mez. Věd. Konf. Svoboda n. Úpou. Opera Corcontica*, **44**(2): 593–602.

SUMMARY

The monitoring of tourist traffic was carried out repeatedly in 2007, 2008 and 2009. Every year the surveyors, standing at selected measure points, were counting and surveying visitors 7 hours per day (9 am – 4 pm) for 19 days. The intensity of tourist traffic in the PPN reached 1.348 person per day (57 visitors/1 km² of PPN/day) during each year of monitoring. The most popular routes in the PPN include the following sections: Przełęcz

Szopka –Trzy Korony, Wymiarki – Limierczyki and Sokolica – Przełęcz Sosnow (Tab. I).

The most appreciated place to visit in the area of the Pieniny National Park was Krościenko receiving twice as many visitors as the largest tourist resort in this region – Szczawnica (Fig. 2). The greatest number of tourists entered the PNP between 11.00 am and noon. Their average age was about 30 years old and approximately half of the respondents were people who held university degrees (Fig. 3).

The greater part of tourists came from Lesser Poland, Silesia, Masovian and Lodz provinces (over 50% of all visitors). The people who visited the Pieniny for the fifth time or more came usually from Lesser Poland. Furthermore, they also constituted the major part of one-day visitors to these mountains. Krościenko and Szczawnica turned out to be the most popular accommodation destinations chosen by 61% of the tourists. It was reported that vast majority of guests stayed at their locations for three days and most of them preferred lodgings. The availability of accommodation and catering in the Pieniny region was rated as good or even very good. Slightly more than half of the respondents positively assessed the transport infrastructure and the accessibility of this region.